
NIEUWSBRIEF

Van: Valegis Advocaten

Datum: 12 oktober 2010

Onderwerp: Wetsvoorstel tot aanpassing van enige artikelen uit boek 7 BW ten aanzien van de organisatie van arbeidstijd, vakantierechten (bij ziekte) en vervaltermijnen voor de opname van vakantiedagen

Wetsvoorstel tot aanpassing van enige artikelen uit boek 7 BW ten aanzien van de organisatie van arbeidstijd, vakantierechten (bij ziekte) en vervaltermijnen voor de opname van vakantiedagen.

Wetsvoorstel:

De demissionair Minister Donner (Sociale Zaken) en demissionair minister Hirsch Ballin (Justitie) hebben op 27 augustus van dit jaar een wetsvoorstel ingediend bij de Tweede Kamer met daarin voorstellen tot wijziging van de opbouw van vakantierechten en het opnemen van vakantiedagen, welke bepalingen zijn opgenomen in het Burgerlijk Wetboek. Dit wetsvoorstel komt niet geheel uit de lucht vallen, want het Hof van Justitie van de Europese Gemeenschappen heeft al enige tijd geleden een aantal leidende uitspraken gedaan, waaraan Nederland zich als lidstaat dient te conformeren. Dit heeft in dit geval tot gevolg dat Nederland haar wetgeving zal moeten afstemmen op hetgeen uit de uitspraken van het Hof van Justitie volgt, indien en voor zover de huidige Nederlandse wetgeving hiervan afwijkt.

De voorgestelde wijzigingen per onderwerp:

Aantal vakantiedagen zieke werknemers

Eén van de belangrijkste voorgenomen wijzigingen in het genoemde wetsvoorstel is dat werknemers die langdurig ziek zijn straks recht zouden moeten krijgen op hetzelfde aantal vakantiedagen als niet-zieke werknemers. Nu bouwen langdurig zieke werknemers in Nederland namelijk minder vakantiedagen op dan niet zieke werknemers. Uit het Schultz-Hoff-arrest van het Europese Hof blijkt duidelijk dat de huidige Nederlandse vakantieregeling van artikel 7:635 lid 4 BW in strijd is met de Europese arbeidstijdenrichtlijn 2003/88 (van 2 augustus 2004).

Om ervoor te zorgen dat de Nederlandse wetgeving weer in overeenstemming komt met de Europese arbeidstijdenrichtlijn is voorgesteld om het huidige artikel 7:635 lid 4 te schrappen. Artikel 7:635 lid 4 BW eerste zin bepaalt nu dat een werknemer slechts over de laatste zes maanden van de periode waarin hij de bedongen arbeid niet kan verrichten wegens ziekte,

vakantiedagen opbouwt. Dit in uitzondering op de hoofdregel van artikel 7:634 BW waarin is neergelegd dat de werknemer bij een voltijds dienstverband ten minste 20 vakantiedagen per jaar opbouwt. Door het schrappen van lid 4 blijft enkel de hoofdregel van artikel 7:634 BW in stand.

Het schrappen van artikel 7:635 lid 4 BW brengt echter met zich mee dat ook de tweede zin van lid 4 wordt geschrapt. In deze tweede zin wordt nu bepaald dat er geen vakantieopbouw plaatsvindt voor de tijd gedurende welke een werknemer niet aan zijn re-integratieverplichtingen bij ziekte voldoet. Volgens de wetgever levert dit geen problemen op, aangezien artikel 7:629 lid 3 in samenhang met artikel 7:634 hetzelfde bepalen, namelijk dat een werknemer in geval hij/zij de re-integratieverplichtingen niet nakomt, over die periode geen recht op loon heeft. In geval er geen recht op loon is, worden er ook geen vakantiedagen opgebouwd. Daarmee blijft deze regeling dus intact.

Wijziging ten aanzien van de opname vakantie bij ziekte

Voorts blijkt uit het wetsvoorstel dat de overheid het belangrijk vindt dat de mogelijkheid van vakantieopname bij ziekte beter bekend en ook benut zal worden, waarmee duidelijk wordt dat tegenover een volledige opbouw van minimum vakantie-rechten bij ziekte staat, dat ook tijdens ziekte vakantie kan worden opgenomen. Daartoe zijn enkele wijzigingen voorgesteld in de artikelen 7:636, 7:637 en 7:638 BW, die ertoe strekken dat duidelijk wordt dat ziekte niet in de weg hoeft te staan aan het opnemen van vakantie noch aan het verrekenen van ziektedagen met vakantiedagen, mits daarbij bepaalde voorwaarden in acht worden genomen.

Voorgesteld wordt een duidelijk onderscheid te maken tussen enerzijds verrekening van vakantiedagen met ziektedagen (artikel 7:637 BW) en anderzijds het opnemen van vakantie tijdens ziekte c.q. het kunnen laten gelden van ziektedagen tijdens een vastgestelde vakantie als vakantiedagen (7:638 BW). Daartoe worden de bepalingen inzake het verrekenen van ziektedagen met vakantiedagen (artikelen 7:636 en 7:637 BW) in één artikel opgenomen.

Verder zal aan artikel 7:638 BW een nieuw lid 8 worden toegevoegd, waarin het huidige lid 2 van artikel 7:637 in aangepaste vorm is opgenomen. Deze aanpassing houdt concreet in dat, indien een werknemer tijdens een vastgestelde vakantie ziek is, ziektedagen als vakantiedagen kunnen worden aangemerkt, mits de werknemer hiermee instemt. Voor zover het om bovenwettelijke vakantiedagen gaat (bij een fulltime dienstverband dus alle vakantiedagen boven de wettelijke 20 dagen) kan dit ook in schriftelijke overeenkomst worden bepaald.

Nieuw aan dit lid is dus alleen dat de dagen waarop de werknemer tijdens een vastgestelde vakantie ziek is, ook kunnen gelden als vakantiedagen die ten laste van het minimum kunnen worden afgeboekt, mits de werknemer hiermee instemt. Het maakt daarbij niet uit of er sprake is van een individuele of collectief vastgestelde vakantie.

Vervaltermijn vakantiedagen

Tot slot omvat het wetsvoorstel ook de beoogde wijziging dat werknemers voortaan hun wettelijke vakantiedagen binnen anderhalf jaar dienen op te nemen. Het huidige artikel 7:638 BW bepaalt dat de werkgever verplicht is om de werknemer ieder jaar in de gelegenheid te stellen de minimumvakantie van tenminste 20 dagen op te nemen. Het is nu dus nog de eigen

verantwoordelijkheid van de werknemer om dit ook daadwerkelijk te doen. De reden dat deze bepaling gewijzigd zou moeten worden is dat het geregeld voor komt dat werknemers hun vakantie te lang uitstellen en hierdoor de veiligheid en gezondheid van zichzelf en andere werknemers in gevaar brengen.

Extra vakantiedagen (boven het wettelijk minimum van 20 dagen bij een fulltime dienstverband) zouden volgens het wetsvoorstel buiten deze nieuwe regeling komen te vallen. Ook is er in het wetsvoorstel een uitzondering opgenomen voor werknemers die redelijkerwijs niet in staat zijn geweest om vakantie op te nemen binnen de genoemde anderhalf jaar. Indien de minimum vakantieaanspraken niet zouden vervallen, blijft de verjaringstermijn van vijf jaar uit artikel 7:642 BW gelden. Deze verjaringstermijn geldt ook voor de bovenwettelijke vakantiedagen.

Het voorstel is om deze nieuwe vervaltermijn alleen van toepassing te laten zijn op minimum vakantieaanspraken die zouden zijn geworden na de eventuele inwerkingtreding van deze wet. Minimum vakantieaanspraken die zouden zijn geworden vóór de eventuele inwerkingtreding van deze wet vallen niet onder deze nieuwe vervaltermijn.

Of de voorgenomen wettelijke vaststelling van deze nieuwe vervaltermijn in de praktijk ook haar doel zal bereiken is nog maar de vraag? Het huidige wetsvoorstel laat werkgever(s) en werknemer(s) namelijk nog wel de vrijheid om in onderling overleg alsnog te besluiten de termijn te verlengen.

Opinie vakcentrales:

De vakcentrales FNV, CNV en MHP hebben grote bezwaren tegen het wetsvoorstel om het opsparen van vakantiedagen te beperken. In een gezamenlijke brief hebben zij op 28 september 2010 de Tweede Kamer gevraagd de plannen van het kabinet te corrigeren.

De drie vakcentrales verwijten demissionair minister Donner dat hij, in plaats van door de wet te herstellen, zodat deze in overeenstemming komt met het Europese recht, een verslechtering voor de werknemers voorstelt. De vakcentrales zijn het ermee eens dat werknemers regelmatig vrij moeten kunnen nemen. Echter, met deze wettelijke verplichting voor iedereen, zou het kabinet doorschieten en staat het wetsvoorstel op gespannen voet met de doelstelling van de Europese Arbeidstijdenrichtlijn.

Eén van de twee belangrijkste bezwaren van de vakcentrales tegen het genoemde voorstel is dat de verjaringstermijn voor de opname van vakantiedagen in 2002 juist is verlengd van twee naar vijf jaar, zodat werknemers in staat werden gesteld om te sparen voor bijvoorbeeld een sabbatical of studieverlof, hetgeen met de huidige voorstellen weer teniet gedaan zou worden. Daarnaast geldt als belangrijk bezwaar het feit dat de werkgever zijn/haar toestemming moet verlenen voor het opnemen van vakantie door de werknemer, zodat wanneer de werkgever dat niet doet, in verband met bijvoorbeeld een drukke periode, werknemers hun vakantiedagen na anderhalf jaar verliezen. De vakcentrales stellen zich dan ook op het standpunt dat de rekening van deze mogelijke wetswijziging geheel bij de werknemers wordt neergelegd.

Ingangsdatum regeling:

De genoemde wetswijzigingen zullen pas ingaan zodra deze zijn gepubliceerd in het Staatsblad. Voordat dit zal plaatsvinden dient het wetsvoorstel eerst nog door de Tweede en de Eerste Kamer te worden aangenomen. Daarbij zal de Tweede Kamer ook dienen te reageren op de brief van de vakcentrales.

Mocht u interesse hebben in alle 'ins' en 'outs' van deze nieuwe regelingen, omdat u hier mogelijk (in de toekomst) gebruik van wenst te maken, dan kunt u contact met ons opnemen. Wij zullen u dan op de hoogte blijven houden van de precieze ingangsdatum van deze wetswijziging en u daarnaast van een 'op maat gesneden' advies voorzien ten aanzien van de toepassing van deze regeling binnen uw organisatie.

Aan de inhoud van deze nieuwsbrief kunnen geen rechten worden ontleend.

- Einde -

NIEUWSBRIEF